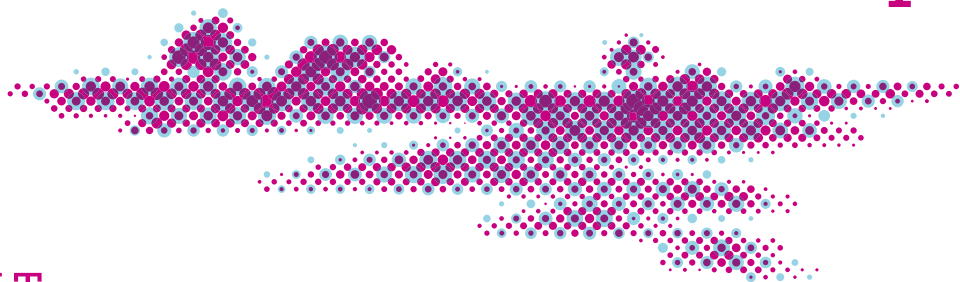

Een eindje om met Het Drentse Landschap

Landschap langs de liniaal op het Hollandsche Veld

Het Drentse Landschap

BERTUS BOIVIN, ERIC VAN DER BILT

Een van de oude wijken over het Hollandsche Veld noemden ze het 'Rechtuit'. Alles op het Hollandsche Veld gaat rechtuit, zul je tijdens deze wandeling merken. Rechte wijken en lanen door het veen, landschap langs de liniaal getrokken over het Hollandsche Veld. Dan verwacht je een saaie en eentonige wandeling. Niets is minder waar. Geen stukje bos is hetzelfde. Aan de overkant van elk wekje en akker zie je weer wat nieuws.

Informatie over de wandelroute

Lengte route 8 km

Parkeerplaats Sportvelden

Kerkhoflaan 2, 7913 VV Hollandscheveld

[Routebeschrijving via Google](#)

Gps-coördinaten

52°42'29.3"N 6°32'57.5"E

Openbaar vervoer

Buslijn Hoogeveen-Hardenberg, halte

Riegs-hoogtendijk. Vanaf halte 50 m terug en
RA, Otto Zomerweg.

Zie www.9292ov.nl of bel (0900) 9292.

Begaanbaarheid paden

Goed begaanbaar in alle jaargetijden.

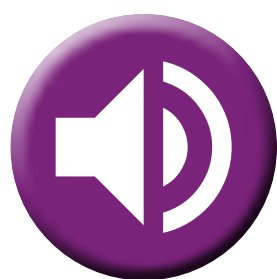
De hond mee

Toegestaan mits aangelijnd.

Afkortingen

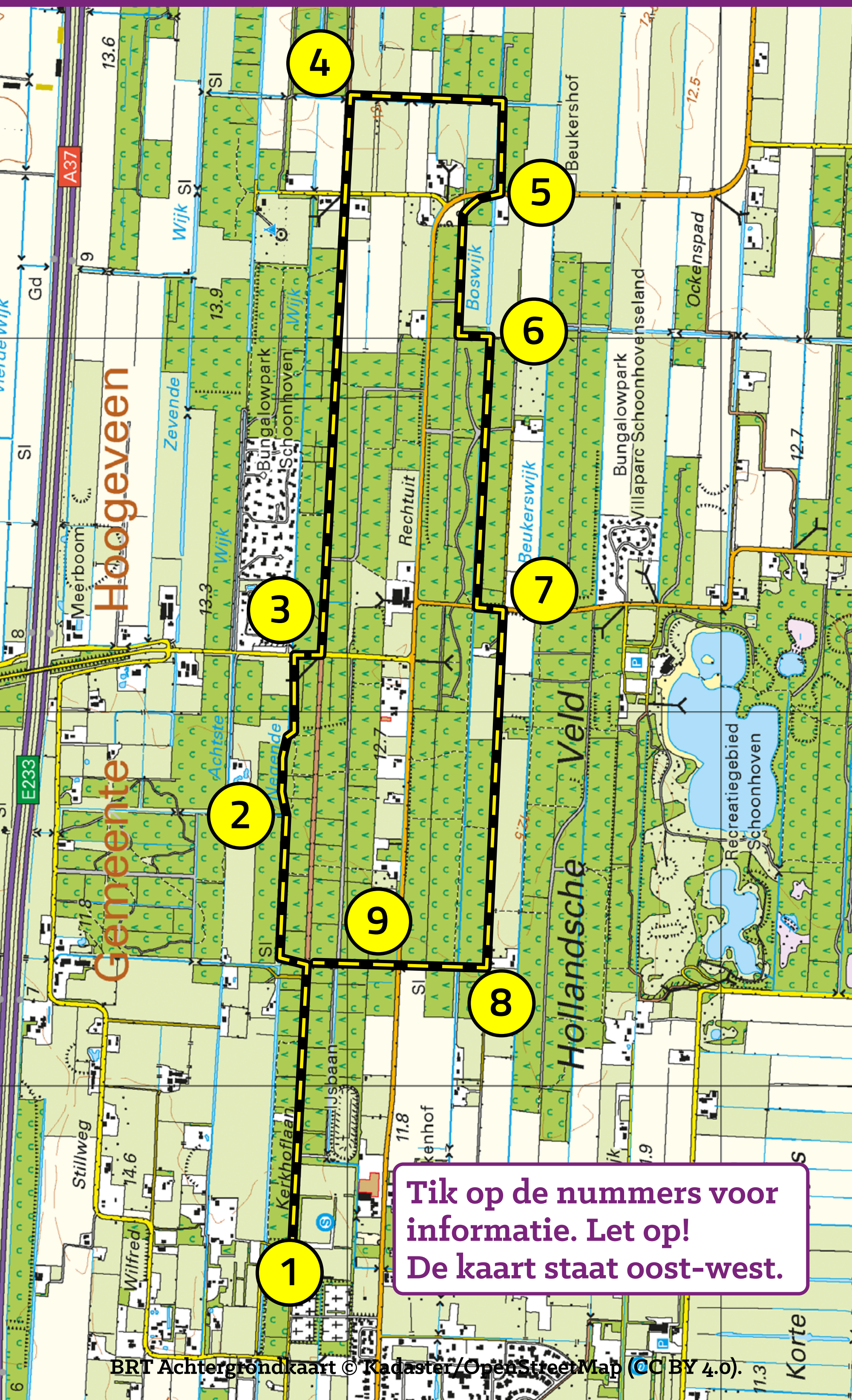
LA linksaf, RA rechtsaf, RD rechtdoor

.....
Deze pdf werkt het beste in Acrobat Reader of
iBooks. Wilt u de pdf printen kies dan in
Acrobat > meerdere > 4 pagina's per vel.

Audiotour (8 min)

Wandelroute Hollandsche Veld

Inleiding

De bossen op het voormalige Hollandsche Veld horen tot de oudste Drentse bossen, tientallen jaren ouder bijvoorbeeld dan de Staatsbossen. Ze markeren een opvallende fase in de geschiedenis van het gebied die zo'n vierhonderd jaar geleden begon met de Hollandsche Compagnie. De compagnie zorgde voor de ontsluiting via het Hollandscheveldsche Opgaande vanaf de Hoogeveensche Vaart. In 1714 liet de onderneming het Zuideropgaande tot aan de grens met Overijssel graven. Dwars op het kanaal werden tientallen [wijken](#) oostwaarts het veen in gegraven.

Het ging snel met het veen op het Hollandsche Veld. Rond 1800 was alle turf verdwenen en nam de natuur nam het gebied weer in haar bezit. Er ging heide groeien en plekken

waar het wat natter was, groeiden spontaan dicht met bos. Verschillende verveners begonnen bos aan te planten voor de houtteelt. Vaak begon men met naaldhout en werden later in de vruchtbaarder geworden bodem eiken geplant. Hier ging het om de eikenschors die gebruikt werd om looizuur van te maken voor de leerlooierij.

1 Bossen op het veld

kaart

- Vanaf parkeerplaats LA Kerkhoflaan vervolgen.
- Voorbij bord fietspad bij afwaterings-sloot LA, rechteroever nemen.
- Pad maakt haakse bocht naar rechts. Je loopt langs de Negende Wijk.

In de loop van de negentiende eeuw ontwikkelde het gebied te oosten van Hoogeveen en Hollandscheveld zich tot één groot bosgebied met een oppervlakte van meer dan 1000 hectare. Het was destijds het grootste bos van Drenthe. Op de [topografische kaart uit 1900](#) is dat fraai te zien. In de loop van de twintigste eeuw nam het bosoppervlak sterk af, zoals het op de nieuwe kaart van hetzelfde gebied te zien is. Kunstmest maakte het mogelijk grote delen van het Hollandsche Veld in landbouwgrond te veranderen. Feitelijk werden deze delen van het veld dus voor de tweede keer ontgonnen. Dit is in Drenthe slechts op een paar

plaatsen gebeurd. Het Hollandsche Veld was eigendom van een groot aantal verschillende verveners die het allemaal op hun eigen manier aanpakten en dat is meteen de charme van het bos zoals het er nu nog steeds bij ligt. Soms is zelfs nog te zien dat er sprake is van spontane opslag. Op andere percelen overheerst het naalddhout, terwijl je ook grote stukken hebt waar veel eik staat.

2 **Bosbeheer**

kaart

- **LA dam oversteken en meteen paadje RA.**
- **Halverwege landbouwperceel brengt paadje je naar overkant van (drooggevallen) wijk. Boven gekomen LA.**

Voorbij dit punt heeft de Negende Wijk geen waterafvoerende functie meer en ligt hij grotendeels droog zoals de meeste wijken op het Hollandsche Veld. Het is een rechtstreeks gevolg van de ontwatering door de peilverlaging

van de landbouwgrond rond het gebied. In de jaren zeventig verwierf Het Drentse Landschap haar eerste eigendommen op het Hollandsche Veld. Inmiddels heeft de stichting hier 130 hectare in eigendom.

3 Kerkhoflaan

kaart

- Bij doorgaande weg even RA, dan fietspad LA. Je bent weer op de Kerkhoflaan.
- Kerkhoflaan 1,5 km volgen, doorgaande weg oversteken.

FOTO: BERTUS BOIVIN

Je bent de route op de Kerkhoflaan begonnen en je bent nu terug op deze lange laan. Vanaf hier loop je tot [4] nog eens bijna twee kilometer langs de Kerkhoflaan.

Het is een van de weinige paden die vroeger over het Hollandsche Veld liepen. Via deze laan brachten de mensen van Nieuwlande in vroeger tijden hun overledenen naar het kerkhof van Hollandscheveld.

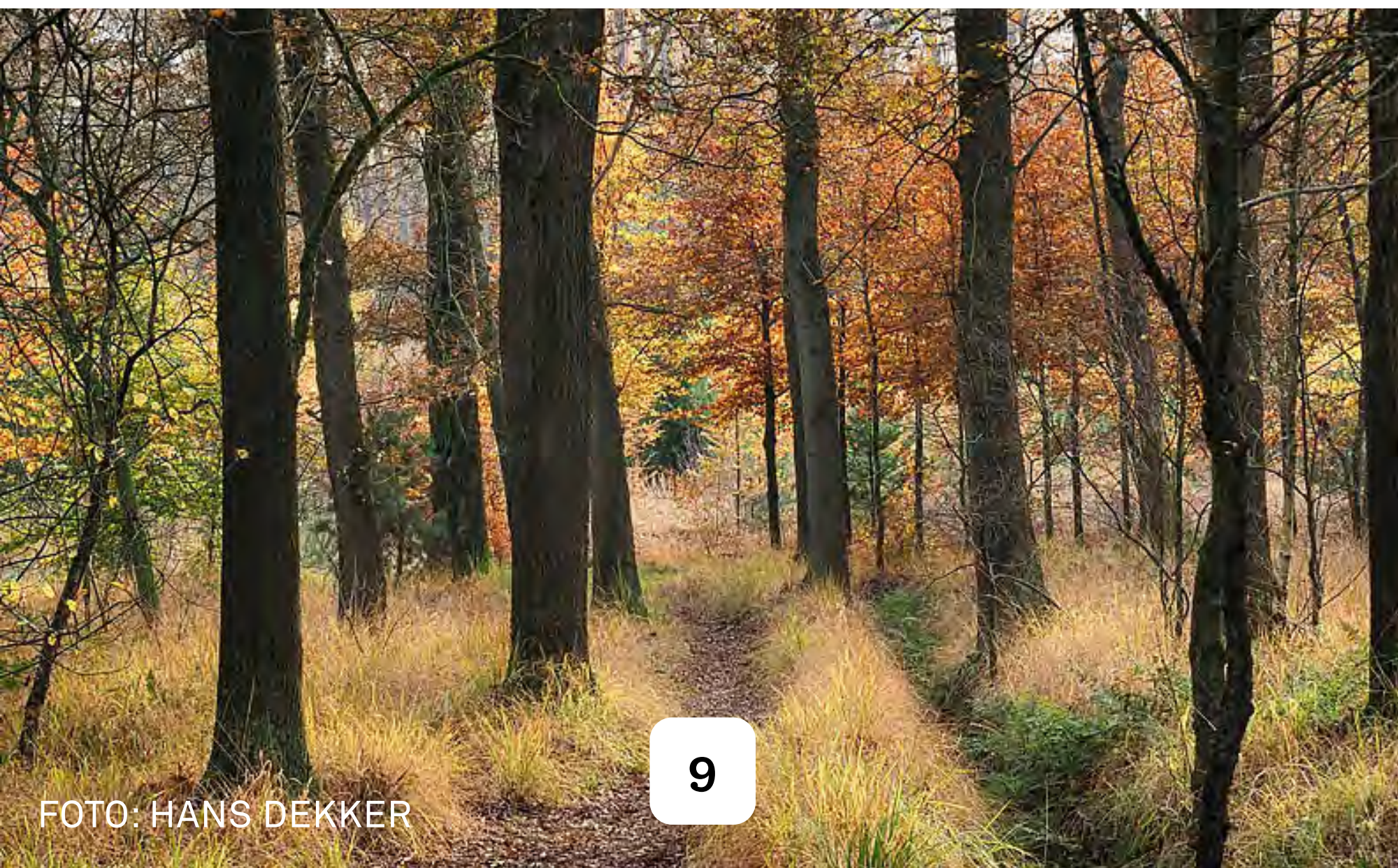

Bos mag zijn gang gaan

kaart

- Na 250 m bij afwateringssloot RA, linkeroever nemen.
- Pad bij bosrand RD vervolgen. Na bank laantje RA.

Na een stuk langs de brede sloot gelopen te hebben, loop je langs de bosrand. Het is een van de bospercelen die eigendom zijn van Het Drentse Landschap. Ze probeert haar bossen zich op een natuurlijke wijze te laten ontwikkelen. Vaak is er in het verleden fijnspar gekapt en is er gedund om in de percelen verjonging mogelijk te maken. Een groot deel van het bos van Het Drentse Landschap is inmiddels zo ver dat het zonder actief beheer kan. Elders op het Hollandsche Veld zijn particuliere boseigenaren actief. Een deel van hen zijn echte bosbouwers die nog regelmatig hout uit het bos halen, zonder dat er overigens grote kale kapvlakten ontstaan.

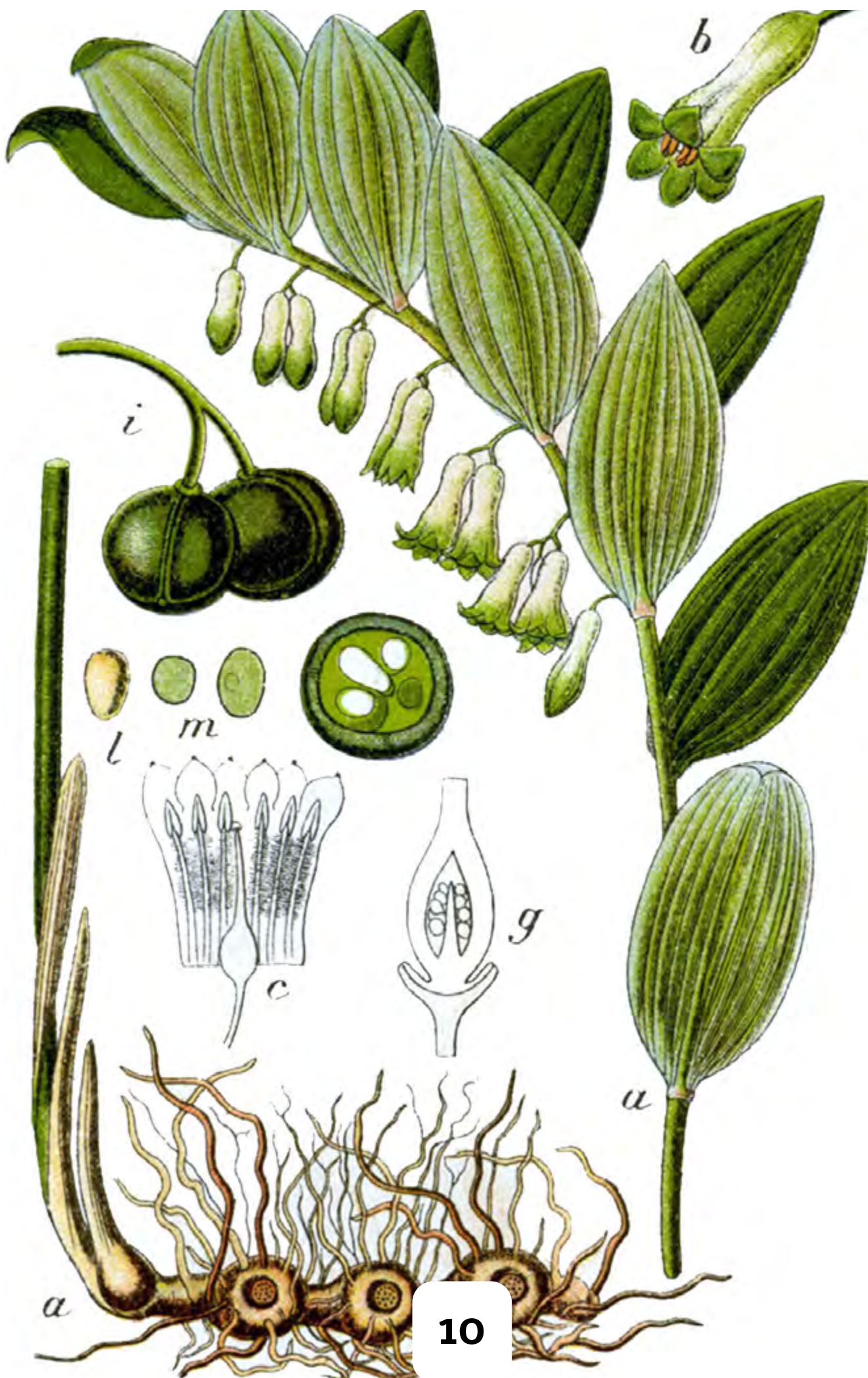

5 Oude bosgrond

kaart

- Bij doorgaande weg even RA, dan bospaadje LA bij groen schildje. Paadje RD langs weiland vervolgen.
- Na weiland in het bos paadje LA vervolgen.

Dat op het Hollandsche Veld oude bossen staan, is goed te zien aan de planten die er groeien. Een goed voorbeeld is de salomonszegel die in het voorjaar bloeit met roomwitte klokjes.

Ook de aanwezigheid van hulst verradt een oude en dus ‘gerijpte’ bosbodem. Opvallend in negatieve zin zijn de grote hoeveelheden braam die je bijna overal in het bos ziet. Ze zijn het gevolg van de forse stikstofdepositie van de afgelopen tientallen jaren die voor een verzuring van de bodem zorgt. De braam vaart hier wel bij, terwijl de meer kwetsbare soorten de concurrentieslag verliezen.

6 Rabatten

kaart

- **Via bruggetje wijk oversteken, dan paadje RA. Je loopt langs de Boswijk. Op dam RD.**

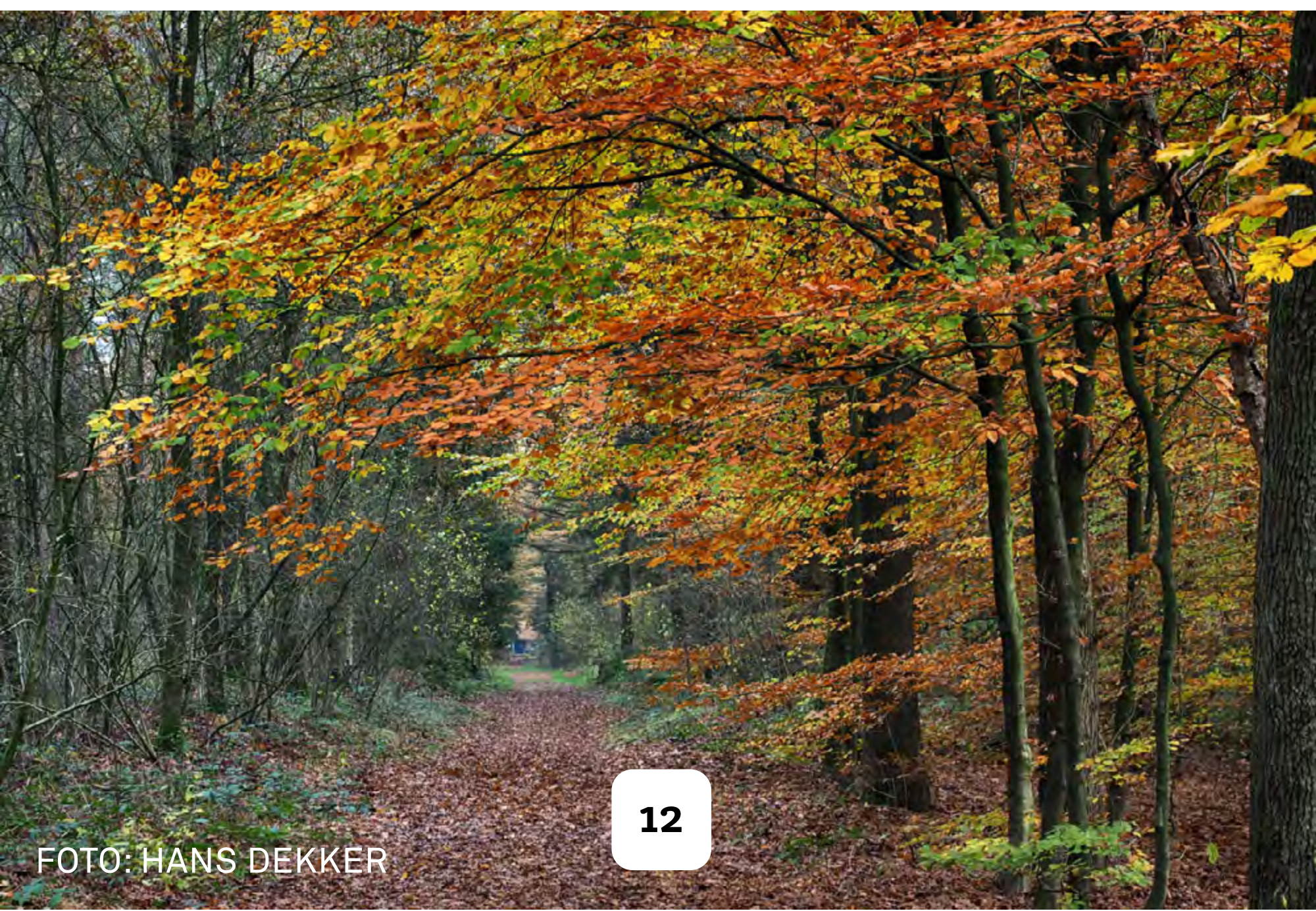
Links van het pad zie je in het bos tussen de zogeheten rabatten, waar de bomen destijds op geplant werden, tientallen droge slootjes. Ze zijn destijds gegraven om het water naar de

wijken af te voeren om zo te voorkomen dat de jonge bomen met de voeten in het water zouden komen te staan. Als je ziet hoe hoog deze slootjes tegenwoordig boven het niveau van de wijk liggen, zie je nog eens een keer goed de gevolgen van de ontwatering van het gebied.

7 Afwisselend landschap **kaart**

- Bij doorgaande weg even LA, dan pad RA, Beukerswijk.

Langs de (verdwenen) Beukerswijk ervaar je goed hoe afwisselend het landschap van het Hollandsche Veld is. Je komt langs bospercelen, weiland en akkers. Hier en daar staan huizen, soms een beetje verstopt in het bos. Een groot deel van dit stuk loop je over een prachtig paadje langs de bosrand.

8 IJsvogel

kaart

- Einde pad bij huizen RA, richting 'Rechtuit'.
- Weggetje RD vervolgen tot doorgaande weg.

Het zou prachtig zijn om tijdens deze wandeling een ijsvogeltje te zien! Je zult hem onmiddellijk herkennen. Je ziet een schicht oplichtend blauw langs de waterkant die alweer verdwenen is voor je je kon realiseren wat je zag...

Met al die bomen boven het water van de wijken lijkt het landschap van het Hollandsche Veld voor de ijsvogel te zijn gemaakt. Hoewel ze waarschijnlijk iets meer voorkeur hebben voor helder stromend visrijk water. Eigenlijk is de naam ijsvogel nogal cynisch. Uitgerekend ijs wordt de vogeltjes vaak fataal, omdat het hun voedsel, vissen, onbereikbaar maakt. In een strenge winter zal het aantal ijsvogels dramatisch dalen. Hier en daar een wak kan voor de vogels levensreddend zijn.

9 Varens en orchideeën

kaart

- Doorgaande weg RD oversteken.
- Pad volgen tot betonfietspad.
- Fietspad LA terug naar startpunt.

Gewoon langs de Kerkhoflaan kun je aan de slootkant een opvallende, grote varensort zien staan: de *Osmunda regalis*, ofwel de koningsvaren. Het Hollandsche Veld is de plek in Drenthe waar de koningsvaren het meest voorkomt. Deze soort voelt zich goed

thuis op vochtige plaatsen op de rand van het zand en het veen. Een andere opmerkelijke en zeldzame plant langs de Kerkhoflaan is de brede wespenorchis. Je kunt deze statige orchidee hier in juli en augustus zien bloeien.

N.B.

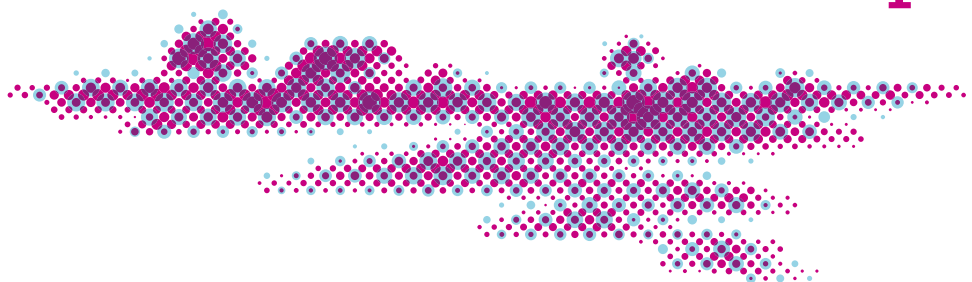
Het Drentse Landschap heeft nog een mooie wandelroute over het Hollandsche Veld.

Deze ligt ten zuiden van het Recreatiegebied Schoonhoven. Je vindt hem op

www.eindjeomindrenthe.nl als route Elim-Hollandsche Veld.

Het Drentse Landschap

Vakantie bij Het Drentse Landschap?

Stichting Het Drentse Landschap heeft een aantal prachtig gelegen vakantiewoningen in of vlakbij natuurgebieden. Het zijn zéér bijzondere woningen die herinneren aan het Drenthe van weleer. Kijk op www.drentsland-schap.nl/vakantiewoningen.

Stichting Het Drentse Landschap
Postbus 83, 9400 AB Assen
Telefoon (0592) 304 177
www.drentslandschap.nl

Volg ons op:

